

Seenepichi Waani Iyoteria

Riosi Naera

¹ Kúíra yomatíame i'ka wehjoarichi mochikáme. I'ka no'o iyotewachio, aaatachi simiyame itapiti aamo nayewemane, kihta ki'tioi i'ka wehjoario, ahjaka yasitokameopua wa'asi, ke'chu naayachisi o'ínia. Puuu aaataa ihji aaatapua: taamo wa'api pusie tetewaria, taamoo pu'kao keepuka ohjoria; taamoo pu'kao, taamo sekae ahjachi ihcheparia. Ihji te'ta aaataa, Eesusi Riosie Weratiame puuuu; puuuu, Apoe te'ta Riosi Naera puuuu, Riosia pukae ahpo Naeraeo, te'ta kaaweruma ahjarikamera taamo ki'yamepua, weemerakamera ahjari.

² Ihji wa'api Riosi Naeraa, i'wa wehjoarichi eenaka tijoetukamepua, taamoo taamo pusie tetewiriamepua; pukachi wa'a tiiachipa teemea, pichiwako tuuyámepua, i'wa wehjoarichi eenáario. Pu'ka Naera Tijoetukamechi simiyame, aamo nayewatuna teemea. Puuu Naera Tijoetukamea ki wahjiamesi ahjari tiamepua, puuuu taamo Noono Riosi tiarichi o'ínia tekikamepua, pu'ka tiarichi o'ínia tekika weeechi eenaka, taamo ahpo tetewitekame.

³ Pu'ka te'ta taamo tetewaria, pu'ka te'ta taamo inamuria tiame, aamo nayewatuame teemea, aamóo, wa'achitia tamochitia taamo

Noono tewekachi kahtiamечи te'tereka mochtomichiopua, wa'achitia Riosi Taanarachi taamo te'tereka mochtioachitia, wa'achi te'tereka mochtomichiopua, Eesusi Riosie te'ta Weratiamechio.

⁴ Wa'a tiame aamo tuuyepame teemea i'ka iyotewachio, pu'ka aamo Riosichi peenia erakoao, epeche ahsepari teerepuawichiopua.

Riosia piipari tahjewari puuuu

⁵ Eesusi Riosie Weratiame taamo aamo masitenureriaa, ihji kaaweruma weemera tuuyewari puuuu: Riosia piipari tahjewari, ki'tiameoipua tiameo, ihtaoi ki kaaweruma tiameo, kiisi oiyameoioipua tiameo, tukaparichio; ihjia te'ta kaawerumache ihsiwa tiamepua.

⁶ Pu'ka Riosi ahjama kaawe te'tio tuusaa teeme, nape wa'a chaachapaio ki ka'karuma yooraka ohjosaa teeme, wistuame teeme taamo chaachapariao, ki taamo chaachapariachitia ohjoekapa teeme.

⁷ Nape uutapachi ohjoresaa teeme kaawe ahpo uukao, Riosichitia uutapachi te'tereka mochtioame teemea, kaawe erakoka mochtioaka taamo wahjachi ahjamaoi, Riosi Taanara Eesusio taamo tatakoriiria te'ta taamo piipateriopao, tisia kokosa aiwaka, ahkasi kurusichi mukukao.

⁸ Ki tatakoriwaeme taamo teewasaa teeme, taamo wa'api taamo wihkuiamepua, kihta ki'tiame teemea waikao, taamo pichiwariwao.

⁹ Nape teemea Riosio taamo tatakoriurio tuusaa, tisia kaawe erakometepua taamo tatakoriatio taamo cheriwemerikopua, pu'kao tamochio,

te'ta kaawerumache ihsiamekopapua, yomatiame taamo kiisi kaawe nokariaopua, piipáteka.

¹⁰ Nape ki tatakoriwaeme taamo tewasaa teeme, Riosikamera wihtuchame teeme waikáo, ki pichiwaka uuyamekapa teeme pu'ka cheeriao, Apoe Riosio cheeriopa taamoo, yomatiameteeme tatakoriameko tuuka.

2

Eesusi Riosie Weratiame taamo nehpuhari

¹ No'o Riosichi kukuchiwa, i'ka itapiti aamowichio iyotiamenia, kaawe aamo inateka mochtomichio itapiti ki ka'karumachi wichipuameo. Nape seenekachi aawata piire tatakoriichi wichisoo, ijinueme teeme aaata taamo nehpuamerio, riaorósi taamo wenejia taamo Noono tewekachi kahtiamechio. Puuu Eesusi Riosie Weratiamea, wa'a iintomeripua taamo nehpuakao, puuu Apoea, te'ta tísia kaawerumakapa puua, taamowichioo kaaweruma wichiyameche, ihsiamekapapua.

² Pu'ka Eesusio taamowichio mukiwarichi ahpo nehjariopaopua, yooma taamo tatakoriika wikiriataria natetetiame itipikamepua, ki ehpe taawechiami taamochewichio, ahkasi yomatiameteeme i'ka wehjoarichi mochtikamewichio, Eesusichi paparakameo.

³ E'waka mochtisaapu teeme pu'ka Riosio nuurario, pukachi nane'repuame teemea, pichiwa kaawe te'tereka mochtitoamekopua Riosichio.

⁴ Nape aaata ahka cheeso: "Tísia kaawe teereka yasitoamenia Riosichio", nape wa'a chiaio, ki yorame enesaapua Riosio nuurario, kihta

Riosichi kaawe teereka yasitoamepua, oowera tísia wistuamepua, kihta pichiwari tiamepua apochio.

⁵ Sewina chaniwachio, aaata e'waka yoorameapua Riosi nuurario, pukae e'wewa ihsiwae tetewitiame Riosio, tísia ahpo nakiyaopua Riosio. Pukachi wa'a taamo tiiachi, taamo nane'riame teemea, taamo kaawe tiamekopua Riosichio.

⁶ Aaata ahpo Riosichi kaawe teereka yasitoameko tuuyamea, Riosi Taanara Eesusi i'wa weechi yasariachitia, yasitómetepua.

Weemera nuurari

⁷ No'o Riosichi nakiwaa, ihji nuurari aamo no'o iyotepiaa, ki weemera simiyame puuua, puuu wa'apikai tiipaopua ehkoriaami o'inia simiyame, puuu wa'api puuua, ehpiami taamo nayewatuaa, pu'kaopa aamoo inamuriapa wa'ási.

⁸ Nape wa'a tiiapua, Riosie Weratiameo ahsieme e'wewa iintoriopa, yomatiamé Riosi nuurari e'wepakaopua i'wa weechi oirioio, weemera tiame Riosi nuurari e'wewa, enepakamepua. Ehpeo eemeai Riosieo, yomatiamé ahpo Taana Eesusichi paparameo, ahsepari e'wekame taamo tetewamepua ahpo nuurario. Pukaepa ehkoriaami tukapari Riosi nuurarichi nokisitiaméa, puuua saipatoamepua, ehpeo taamoo Riosi Taanara tahjewarachi mochitoamekopa, Eesusichi paparakao. Ehpeo eemea Eesusi tahjewarachi mochitoamea, kaawe ahpo nakika mochitoamepua.

⁹ Aaata piire ahka Eesusi tahjewarachi yasitoame teewasoo, wa'achiaipua nekumesaa

ahpo piirechio, tukapachi yasitoamekai chiiamepua pehjo.

¹⁰ Nape puuu ahpo piire nakika yasitoamea, Eesusi tahjerawachi kaawe teeretoka yasitoame puua, aataai kihta tatakoriichi wichiteme tiamepua.

¹¹ Nape aata ahpo piirechi nekumeka yasitoamea, wa'a ahpo ma'chitamepua tukaparichi yasitoamekoo, ki ma'chiriameka tiamepua, tukapachi oiyamechitia kiisi ma'chiriachi.

¹² Neeea Riosichi kukuchiwalao, i'ka no'o iyoterichio eee chiiame ka'karuma tuuyewa iyotiamenia aamowichioo, Riosichi aamo te'terepariopa aamoo, Riosio aamoo cheriweriopa tatakoriiriao, Eesusi Riosie Weratiameo aamowichio iintóriae.

¹³ Eeme kukuchi yayawarao, i'ka aamo iyotiamene aamowichioo, tísia nane'reka mochitoamekopa Riosie Weratiamechi simiyameo, pu'kao ke'chu naayachisi o'iniasi ahjaka yasitoame.

Aamo tehtemario, i'ka kaawe e'rewa aamowichio iyotiamenia, tísia aiwaio anachaka newitoripua riaorósio, tísia na'ara aamo yoranareriameo.

Aamo kukuchio, i'ka kaawe e'rewa aamowichio iyotiamenia tiameo, aamoo tísia nu'nuntikoioopua pehjo, aamo Riosichi paparamekopua.

¹⁴ Eeme yayawaraa, kaawechupena tísia paparakame eemea Riosie Weratiamechio, ke'chu naayachi o'inia ahjaka yasitoamechio.

Eeme tehtemariaio, kaawechupena eemeai newitokamepua riaorósio, tísia anachatoaipua riaorósi na'arario, amochi tísia na'ara yoranarewa, Riosi kaaweruma tuuyewarichikamera enepakaopua, tísia utewaeme enepakaopua amochio, riaorósi aamo tísia na'arewa nehpuariwichioo.

¹⁵ Wa'a tiiachipao neeea yooma aamoo, chaaniamenia, ka'te pu'sereka mochtomitia eemea, itapiti ki ka'karuma nokiwame i'ka wehjoarichio, ikotukaoui ihtaoi itapiti i'ka wehjoarichi iintuameo. Aata i'ka wehjoarichi iintuame ikotuka yasitoamea, kiisi nakika yasitoamepua tewekachi taamo Noonoo.

¹⁶ Wa'a tiamepua, yooma ki ka'karumaa i'ka wehjoarichie taamo ooweniamema, ki taamo tewekachi Noonoe ooweniamepua, ihjichitia weeechi iintuameaa: yooma ihita taamo tetewao, ki ka'karuma yoranarewa; yooma taamo erakoa ki ka'karuma yoranarewa; tísia paarasarieka yasitonarewa.

¹⁷ Ihji weeea ahpo kajumite puuua, yooma apochi mochikame ti'tijoeri kiisi ki ka'karuma ikotuame ahjama; nape sewina tiiachio, puuu Riosi nakiyachitia mochitoamea, ki wahjiamesi ahjameripua Riosi ahjamao.

Napapuka ne'newa, aachintiamera te'ta pichivarikoo ki pichivarikooio

¹⁸ No'o Riosichi kukuchiwala, waapi teetoamekaitepua epeche epecheche, Riosi ihsiwa kajumiachiopua i'ka wehjoarichio. Inamukame ohjoare eemeapa, aata iintumio tuuwao, aata

Riosie Weratiame te'ta weruma Seepurawarao. Wee, weeka puuyapamepua wa'asio Riosie Weratiame seepurawao, te'ta Riosie Weratiame Seepurawa ijinuwarao. Wa'a tiachipa epeche epecheche, waapi teetoameko erakoame teemea, Riosi i'ka wehjoarichi ihisia, kajumiachiopua.

¹⁹ Puuu Riosie Weratiame seepurawaa, ahkasioi taamo ti'tiopachiamioi e'enariameaipua ookapio, ki pichiwa taamo Paamira Eesusichi paparame. Puuu ki taamo ijinuwara eneriamepua taamo Riosichi poponiwachio pipiniwachioipua tiameo, poanatokamekapapua, tamochitia pichiwa Riosichi paparame enesaapua, taamo ahjama itipimeriaipua. Nape wa'a noonoitamea, taamo ma'chiametewimichio iintuamekopua taamo ti'tiopachioi Eesusi seepurawa, nape ki yoomahka.

²⁰ Nape eemea ki poanatuamepua taamo Riosichi paparamechio, eemea amochi uukamekapa te'ta Kaaweruma tiamera Riosi Riosiwario, Riosi aamo ki'yariao, pukaepa machika mochitoame eemea, taamo Paamira Eesusi pichiwari tiiao.

²¹ Pukaepa aamo iyotepamenia, aamo machiyamekopa Eesusichi simiyame pichiwarirao, kii ki aamo machiyamekopa. Eeme wa'api nane'riamepu, wistukio ka'chitia pichiwarichi eenamekopua.

²² ¿Aatana ohjoarepu te'ta wistuamea? Naati puuu, ki Riosie Weratiameko tuuyame Eesusio, ki Riosi tiiarichi eenameko tuuyame. Puuupua, te'ta Riosie Weratiame seepurawaraa, ki uuka tetewamekamera Eesusi Riosi Taanarao, apoe

te'ta Eesusi Noonoraai.

²³ Aawataai ki Riosichi eenameko tuuyamea Eesusio, ki apochi iniwaeka yasitoamepua te'ta Eesusi Noonoraai; nape, Riosichi eenameko tuuyamea Eesusio, apochi iinueka yasitoamepua te'ta Eesusi Noonoraai.

²⁴ Pukaepa kaawe neesetomitiamua, pu'ka Riosichi simiyame tuuyewario, pukeri o'inetiachisi aamo inamuriao. Wa'a te'teretoka neesetosaa eeme, pukachi Riosi Taanarachiche te'tereriamene enemapu eemea, Eesusi Noonorachi te'teretokameche tiame.

²⁵ Teemea wa'a te'teretokamea, kiapuame teemea waikao, Riosie Weratiame taamo kiapo tuutiameopua, kiisi wahjiamesi ahjaniameopua weemera ahjari.

²⁶ Pu'ka wa'a tiame aamo iyotepamenia, kaawe aamo neesetoka mochtomichiopua aamo wihkuenariameo.

²⁷ Eemea tísia machika mochtomekapaopua Eesusi Riosie Weratiame pichiwarirao, ki aataae aamo epeche masitepuamepua, Riosi Riosiwarikamera aamo masitiamekopua, amochi yasitokao. Puuu Riosi Riosiwarikamera inisiamepua aamo te'ta masitekao, ihtáoi Riosichi simiyameo. Puuu Riosiwari masitiaa, te'ta pichiwarikamera puua, kiisi wistúki. Wa'a tiachipa eemea, pu'ka Riosiwari amochi yasitoo masitia, e'weka mochtopuapua, pu'ka Eesusi Riosie Weratiamechiche, Riosiwarichi teetoka.

²⁸ Ehpeo no'o Riosichi kukuchiwala, peewatiame mochtomitia eemea Riosie Weratiamechio, ki aamo suuwe erapatepuaichio aamo te'teretoriao, pu'ka Riosie Weratiame enasoopua

te'ta taawechio; epeche kaawe ahjachi erakoka mochtioniamea, pu'ka taawechi te'ta enameriwichioo.

²⁹ Eemea nane'riame enesaa Riosie Weratiameo, kaawerumache ihsiamekoopua pu'kao, nane'remete eemea tiameo, yooma aaata kaawerumache nokayameo, Riosi tatanarachitia te'teriamekopua, Riosi Taanara Eesusichi enepakamekopua.

3

Riosi te'ta tatanara

¹ Eemea i'ka no'o chiiiao, inataka ne'nemitiapua: Nee, taamo Noonoo Riosia, ki teesa taamo nakiyamepua, ahkasioi puuua taamoo, ahpo tatana taamo teewamepuá; pichiwa wa'a te'tiamekate teeméa. Nape wahjachia, ki Riosichi paparaka mochtitoamekapaopua, ki taamo Riosi tatanarachitia tetewamepua, kihta tewekachi kahtiame Noonochi te'teriapa.

² No'o Riosichi poponiwa pipiniwaa tiame, ¡Riosi tatanarapa teeméa! Teemea ki te'ta kaawe nane'riamepua taamo weerewa te'teremiao, nape wahka ihtoriachio Eesusi eenechi tewekachi o'inia tekisoo, Eesusi weerewaeka eenaria tetewapao, pu'ka weerewa taamo weerewaemerikó erakoame teemea.

³ Yooma pu'ka puuyetoka mochikamea, Eesusi ye'karichi ahjama mochipuameo, tísia piipari tiame ahpo neesetoka mochimetepua, iiweta i'wa wehjoarichi mochtitoaiopua pehjio, te'ta Eesusi piipari tiachitia.

⁴ Ki ahpo piipari neesetoka mochitoamea, ki iyorika mochitoamepua Riosi nuurario, puuu ki iyorika mochikamea pu'ka nuurario, tatakoriame puua.

⁵ Eemea nane'riamepua Eesusi Riosie Weratiameo, apoeopua kiisi ihta tatakorikameo, i'wa wehjoarichi eenariopua taamo tatakoriria kokosapuame, ahsieme cho'wemiao.

⁶ Aaata te'ta Riosie Weratiamechi kaawe teeretoamea, kiisi oiyamepua tatakoriwachio; tatakoriwachi oika pu'seramea, kihta Riosie Weratiamechi teeretoamepua, puua Riosie Weratiameo, kiisi machiyameka teeretoka yasitoamepua.

⁷ No'o Riosichi kukuchíwaa, ka'te aamo toimitia wihkuemichioo aataoi; aaata kaawerumache yooramea, kaaweruma puua, Riosie Weratiameka tiamepua, ahpo kaaweruma tiiao.

⁸ Nape tatakorika pu'seramea, riaorósikamerachi tiame puua, riaorósi iinuwara. Riaorósia, tatakorika pu'seramepua, Riosichio, ahpo poanaturiachisi wa'ana, ki nane'reniachi wahkasi ehkoriaimi o'iniao. Nape Eesusi Riosi Taanaraa, riaorósi taamo ahpo ijinuwa eenepatenariopa, wa'inemia eenakamepua, riaorósio, ki taamo Riosi tatanara enejeriopa.

⁹ Aaatai te'ta Riosi taanarachitia yasitoamea, kiisi tatakorika yasitonariamepua, weemera ahjari iinuekapapua Riosichio Riosie ahpo kiatiame. Pukaepa ki itipiamepua tatakorika simitewachio, eenechi naawakameka tiame enepatetiapaopua, Riosieo. Puua ahpo yoorem-

inaopua iikachio, Riosi taanara enepakame puu-uapa.

¹⁰ Nane'repori tiame teemea, Riosi tatanara aatanakoo, riaorósi ijinuwarao aatanakoiopua, ahpo nokiwamechi ma'chiametewiniamepua, aatanakamerakoo. Aawataai ki kaaweruma yooraka yasitoamea, kiisioi nakika yasitoame enesaa ahpo piirechio, ki Riosichi tatanarachitia te'teriamepua, riaorósikamera ijinuwarapua.

Napatika ahpo nakika mochtotaria naaju, aaatachioipua

¹¹ Ki'yamisi o'inia taamo tuuyesiwa inamutiamepua, puu wa'api ihjia: taamo ahpo nakika mochtopuamepua.

¹² Teemea ki Kaainitaru ohjoériachitia ohjoétometepua, ehkoriaami naayachikoio pehjo, ohjoeriachitiao. Puu Kaainia, riaorósi iinuwarara enekamepuáa, ahpo pooni me'yakamekapa. ¿Ihtatia tiachipa wa'a iintoriarepua ahpo pooni me'yakao? Wee, puu Kaainia, na'arari inataka yasitoriamekapa wa'a iintokamepua, pu'ka poonira Aaweri tewaniamea, kaawerumache yooraka yasitoamekopa, wa'a yoratiamepua.

¹³ Wa'a tiachipa eeme no'o Riosichi kukuchi-waa, aamo nekumeka teteiwai i'ka wehjoarichi mochikameeo, ka'te iinsa tiameko erakoka mochtomitiapua. Puu aamo ku'kume e'raka tete-wamea, ehkoriaami naayachi Kaaini teereriachitia, te'tereka mochtitoamepua.

¹⁴ Nape teemea Eesusichi paparamea, taamo kaawe nakika mochtitoamepua, aaataoi kaawe e'raka nayeweka. Wa'a te'teriapa teemea,

nane'riamepua taamoo, ki aiwamerikopua oosa simiyamechi mukiwario, teemea weemera ahjarichi teetoapa, taamo Noono tewekachi kahtiame ki'yaria. Aaataai ki ahpo piirechi nakika yasitoamea, ahjaka oiaiopua mukukameka tiamepua. Puuua wa'apitia itipisaa, puuua eeyowa tiamepua oosa mukiwachi wichipuameo.

¹⁵ Aaataai ahpo piirechi nekumeka yasitoamea, tijoe ko'yameka tiamepua; eeme wa'apiai nane'riamepua pu'kao, aaataai tijoe ko'yameo, kiisi kiapuamekopua, ki wahjiamesi ahjario.

¹⁶ Teemea Eesusi Riosie Weratiame iintoriaeo, te'ta pichiwarikamera nakiwari machiyamepua, ki teesa taamo nakiyapao, kurusichi mukuriopa, ki nu'uti kokosa tiame aiwaka taamowichioo, apoe ahpo kaawe e'rachi wa'api. Wa'achitia teemeai taamo poponi pipiniwa Riosichi paparamewichioo, ihtaoi aiwari aiwaiopua pu'kawichioo, kaawe erakometepua, wa'a teeka tetewiteniamepua tamochio, te'ta kaaweruma Riosichi eename nakiniameo.

¹⁷ Aaata ahka soparame iinuekai yasitoameapua ahpowichioo, wa'a tiaiopua ahpo piirechio, itapitichi tisia tooremuka yasitoame tetewaiopua kihta ihkorewae ku'isaopua pu'kao, gihtatiana, te'ta kaaweruma nakiwari Riosichi eename iinuetapua?

¹⁸ No'o kukuchiwaa, taamo aaata nakiwaria, tamoe iintokache tetewiteniamepua, ki oowera chanikache.

Pichiwa cheriwetiameko tatakoririao

19 Wa'a teeresoo taamo iintowachi tetewima teemea, taamo te'ta Riosi pichiwarichi te'teriamekopua. Wa'a te'teriapa teemea, te'ta pichiwa ki kokosapo erakoame teemea, Riosi te'ta taawechi ti'tijoeri katewiachio.

20 Tahpitika e'roiopua taamoo, ki nu'utiko taamo tatakoriario, te'ta taamo pichiwari e'raka cheriwejeraka itasoo Riosichio, cheriwepuameche teemea Riosieo, apoeo ma'chiamete tetewamekapa taamo iikachio, tahpitika e'raka taamo itaya cheriwejerao. Wa'a iintomeri Riosia, yomatiamete tiamekapa nane'rewao.

21 Nape kihta weruma tatakori tamochi pehtiamekoio Riosia, taamo cheriwemeripua tiameo,

22 ahkasioi tísia nu'utikoi taamo tatakoriario. Wa'a iintoame taamo Noono Riosia, ahpo mochijerachitia mochitoameo, ahpo nuurariwa e'weka.

23 Taamo Noono Riosi nuuraria ihjipua: ahpo Taana Eesusichiche paparaka mochitoniamete, te'ta pichiwari taamowichio iintorio erakoniamete Eesúsio, te'ta kaawe taamo ahpo nakika mochitoniamete, te'ta apoeo, taamo nuureriachitia.

24 Yooma aata pu'ka tewekachi taamo Noono nuurarira e'weka mochitoamea, taamo Noono tewekachi kahtiamete te'tereka mochitoamepua; Apoe taamo Noono tewekachi kahtiametei pukachi. Teemea tamochi kahtiamete nane'riamepua Riosio, tamochi yasitoamekopua Riosiarirao.

*Riosi Riosiwarira nayewaniame; riaorósi
riaorósiwarira tiame*

¹ Aamo tísia no'o nakiyaa, ka'te yooma Riosichi simiyame masitio tuuyame pichikemitia. Nane'reka uumitia pu'kao, kaawe inataka, seenekachi ki Riosichi eenamekoi enema pu-uuu; i'ka weeechio ki ookapi ohjoamepua ma'masiteri, puuuu ki pichiwaka masitiame.

² Aaata ma'masitari Riosi Riosiwari apochi yachatoamea, eee cheeka ahpo masitewachi ma'chitamapua: “Riosi tijoe tijoetukameo, Eesusi Riosie Weratiameko”, tuumapua.

³ Ki Riosiko tuuyamea Eesusi Riosie Weratiameo, wa'a chiiachi nane'rema teemea ki pichiwa chiiamekoo, pu'kao teesaoui ki apochi tiamekoo Riosi Riosiwario; puuuu, riaorósi riaorósiwarikamera yachatoamepua, Riosie Weratiame te'ta seepurawa. Inamuriare eemeapa, aaata enamerikoo, Riosie Weratiame te'ta seepurawa. Weh, neeea pu'kaopao, eenariameko tuuyamenia, puuu Riosie Weratiame seepurawa riaorósiwarirao, i'wa wehjoarichi tetewiniamekopa ihsiaopua wa'ási.

⁴ Eeme no'o Riosichi poponiwaa pipiniwaa tiame, Riosi tatanarakamera eemeapa, pukaepa eemeapa newitokamepua, pu'ka ma'masitari wihtuka masitiameo. Eemea ki yuumpatiamepua pukaeo, pu'ka Riosi Riosiwario amochi yasitoameo, tísia utewaemekopa, ki pu'ka riaorósi riaorósiwarichitia i'ka wehjoarichio, ihsitoameo.

⁵ Puuu ma'masitari wistukia, riaorósi riaorósiwarirae ahpo eratewakamera

masitiamepua, ki Riosichi tiiakamera. Pukaepa ki Riosichi paparanariamea, pu'ka riaorósi riaorósiwarie eratetiamee masitiamekamera tísia pu'sereka keepuamepua.

⁶ Sewina te'terewachio, teemea Riosi ijinuwarapua. Puuu Riosi nakiyamea, taamo ahjama nayewaka pu'seriamepua Riosichi simiyameo; nape ki nakika mochitoamea Riosio, kiisi pu'seriamepua taamo ahjama nayewakao. Wa'a teeka nane'remeri teemea, aatanakamera pichiwaka nakiyamekopua Riosio, aatanakamerakopua tiameo, ki pichiwaka nakiyamekopua Riosio, oowera wihkuaka nayewamekopua.

Ahpo nakika mochitopua

⁷ Eeme no'o poponiwa pipiniwa tiamea, tísia no'oe nakika mochitoamea, teeme Riosichi poponiwaa pipiniwaa tiame taamo kaawe nakika mochitometepua, ahkasi taamo wahjachioi, pu'ka nakiwario Riosichi eenamekopao. Aata nakika uuyamea aatao, kaawe tiamepua Riosichio, Riosi taanarachitia.

⁸ Aata ki nakika tetewamea ahpo wahjachio, kihta iinuemepua Riosi nakiwariopua apochio, Riosia apoe te'ta pichiwari nakiwarikapapua, yomatime aataoi nakiyame.

⁹ Riosia tísia taamo ahpo nakiya tetewitenaria-paopua, ahpo Taana tijoetutesa uhjurekamepua i'ka wehjoarichio, taamo weemera ahjari kia-puawichioopua, pu'ka ahpo piiripi wa'api Taana iintóriae.

¹⁰ Te'ta ki nu'uti nakiwaria, Riosie taamo tetewitetiamepua, ki tamoekamera Riosio, apoe

Riosio ahpo Taanakamera uhjurakamekopua, ahpo Taanakamera iintoriawichio, taamo cheriweriopa taamo tatakoririao, yomatiamе аhsieme natetekaopua.

¹¹ Wa'a teesoo eeme no'o Riosichi poponiwaa pipiniwaa tiamé, Riosio ki teesa taamo nakiyame enesoo, wa'achitia teemeai tísia kaawe taamo ahpo nakika mochtometepua.

¹² Riosia seenepioi, ki aatae tetewiniamepua; nape ahpo kaawe nakika mochtioniachi, tetewiniamepua pukachio, te'ta kaaweruma Riosichi eename nakiwariaa, puuu Riosi nakirewaa, kaawe ahpo nakika mochtioamerakachi, epeche epecheche tamochi teetopasiamepua.

¹³ Teemea taamoo, ki taamo ahpo nakiwariche nane'riame teemea, taamoo Riosichio kaawe te'teriamekoo, apoekamerakopua Riosio, ahpo Riosiwarie tamochi yasitoamekopua, ahpo Riosiwarieopua taamo inatarichio chaanesika, taamo tísia kaawe tiamekopua apochio.

¹⁴ Teemea tiameo, Riosi Taanarao, tamoe wa'api pusie tetewikamepua pu'kao, pukaepa teemea Eesusi Noonorao, apoe wa'api tamochi uhjurario pichiwatamepua, yooma taamo i'ka wehjoarichi mochtikameo, newipatemichiopua.

¹⁵ Riosia aatachioi Eesusio Riosi wa'apichi eenameko tuusoo, Riosie wa'api tijoetutetiameko tuusoo, Riosia pukachi pakiyamepua iikarachio, pukachi ohjoretomiaopua; puuu wa'a ikitiamea Riosieo tijoea oowitiameaio, tísia kaaweruma te'teretoamepua Riosichio, Riosia tiameo puka-chio.

16 Naakona wa'a tiiatepua, ma'chiamе pahtiamе teemea ehpeo, achini tiiameko Riosi nakiwariopua tamochio; eje'e pichiwa wa'a tiame puuua, pukaepa wa'a tiiachipa pukachio, te'ta pichiwariko erakoame teemea pu'kao. Rioso te'ta nakiwarikopaopua pu'kao, aaata ahpo wahjachi tiame nakika yasitoamea, Riosichi ahpo teereka yasitoamepua; Riosiai pukachi teereka kahtiamepua.

17 Wa'a te'teretosaa teemea taamo wahjachi kaawe nakika mochtioniameo, kihta taamo seeweka mochtomete teemea, wahka ihtoriachi ti'tijoeri ki kaawe noonoikame, te'ta Riosi katewemerichio, te'ta Riosie Weratiame nakika yasitoriachitia, mochtioamekapa.

18 Aaataai te'ta Riosi nakiyachitia ahpo nakika mochtioniachio, ki'tiamepua Riosi kokosari majaniamea, wahka ihtori taawechiopua ti'tijoeri te'ta katewemiachio. Ohsotia puuu majaniamea, ahpo pujayamepua tamochio, Riosi nakiyachitia taamo te'ta ahpo nakika mochtosoo. Nape Riosi kokosari majaka yasitoamea, ki Riosi nakika yasitojerachitia, yasitoamekapa, wa'a e'ramepua.

19 Teemea ahpo nakika mochtioniameo, Riosie pepenipakamepua, ahpo Taana Eesusichi taamo tetewiterie, kurusichi taamowichio mukiwarie.

20 Aaata piire ahka cheesaa: "Nakiyamenia Rioso", nape wa'a chiiaiopua, nekumesaa ahpo piirechio, wistuame puuua. Aaata ki nakiyamea ahpo piirechio pusie teteiwameoipua pu'kao, ¿osopenana nakitarepua Rioso ki ahpo pusie tetewao? Nakiniamеa ki naawesarieche tetewiteniamepua, yoorakache tetewiteniamepua.

21 I'ka nuurari taamo ki'yarepu Eesusi Riosie Weratiamea: ki Riosiche nakika mochtomete teemea, teemea ohso kaawe taamo piirechio, nakika mochtometepua tiaméo.

5

Ki kaaweruma weemuwao, newitoniamé

¹ Aaata piire Eesusiko e'rame Riosie Weratiameo, pu'kao Riosi tiarachi o'inia eenamekoopua, puuua Riosi taanaraka tiame puuupa. Aaata tewekachi kahtiamé Noonora nakiyamea, wa'achitia nakiyamepua tiameo, pu'ka tatanarao.

² Riosi nakiyame enesaa teemea, e'waka mochisaa tiame pu'ka nuurariwaoio, pukachi nane'reka mochtoma teemea, Riosi tatanarao, nakika mochtopuameo.

³ Teemea Riosiwichio te'ta pichiwari nakiwaria, Riosi nuurariwa e'weka yasioniamepua; puuua e'weniamea kihta pehtiamekaitepua, ewanarewawichioo.

⁴ Taamo Eesusichi paparaniamechi o'inia, eename taamo Riosi nuurariwa e'waka yasinarewaa; pukae newitoame teemea ki ka'karuma yoranarewa weemuwao.

⁵ Newitoka machenasiamea pu'ka ki ka'karuma yoranarewao, Eesusi utewarira apochi yachatoamekapa wa'a tiamepua, Riosi tiarichi eenameko e'ramakopua Riosie Weratiameo, Riosi Taanarakopua naawakameo.

Eesusi Riosie Weratiame naania tiame aatanakoo

6 Teemea nane'riamepua Eesusi Riosie Weratiameo, Riosi Taanarakoopua, neerochi paatotioi machenoio, tewekachi kahtiame taamo Noono tewekachi kahtiamee ma'chitatiamekopua pu'kao, ahpo Taana teewakao. Piirechi akana o'inia eenameko taamo nane'riaa, kurusichi mukuyai tewekachi kahtiame taamo Noono nayeweriapua, ahpo Noono teewakao. Taamo nane'riaa tiameo, Riosi Riosiwari puuua, tamochi iikachi yasitoka, pichiwa Riosi Taanarako taamo tuuyamekopua pu'kao, te'ta Riosi tiarichi o'inia naawakame.

7 Wa'a tiichipa paikapua tewekachio, te'ta Eesusi pichiwatamea aatanakoo: piiripia, taamo Noono Riosi tewekachi kahtiamepua, piirea Apoe Riosi Naerapua, piirechia tiameo, Apoe taamo Noono Riosiwariapua, tewekachi kahtiame; ihji paikaa piiripikaitepua.

8 I'wa wehjoarichi taamowichioo, te'ta Eesusi Riosie Weratiame aatanataa, ihji paikapua: piiripia Riosi Riosiwariapua, taamo iikachi tuuyame; piirea, Eesusi paatotioi neerochi machenoipua, ahpo Noonoe tewekachi kahtiamee nayewetiame, ahpo Taana teewakao; piirea, Eesusi kurusichi mukuyai taamowichio erawisukao, ahpo Noono nayewariapua tewekachi kahtiameo, ahpo Noono teewakao.

9 Weh, pichikiame enesaa teeme ti'tijoeri chaachapao, epeche pichikemetepu teeme Riosi chiiao, epeche ki teesa nateyakamera. Pukaepa te'ta pichikemete teemea Riosi chiiao, yomatiame Riosi Taanarachi simiyameo.

10 Riosi Taanarachi paparakamea, ahpo

wa'apichi i'toamepua Riosi Riosiwari chiiiao. Ki pichikiamea Riosi chiiiao, wistuchamepua Riosi chiiiao, ki pichikiamekapapua Riosi Taanarachi simiyameo, apoe Riosi cheeriao.

¹¹ Riosi taamowichio te'ta ma'chitaa, ihji iintoriapua: ki wahjiamesi ahjari taamo ki'yaria, yooma aaata taamoo, ahpo Taanachi paparakameo, pu'ka Eesusi iintorio, taamowichio iintorio erakoamekoo.

¹² Aaata ahpo nehpuwarichitia iniwaemea pu'ka Riosi Taanarao, pu'kakamera ki'yakame Riosia, ki wahjiamesi weemera ahjario. Nape ki ahpo nehpuwarichitia apochi teetoameo, Riosi Taanarao, kiisi kiatiamepua Riosieo, pu'ka weemera ahjari ki wahjiameo.

Kajuyachi kuwateka tuuyewari

¹³ Nee Waania i'ka aamo iyojurachio, te'ta pichiwako nane'remichio iyotiamenia pukachio, amochi iinuemekoopua wa'asi, pu'ka weemera ahjario, te'ta Riosi Taanarachi paparakamekapa.

¹⁴ Pukaepa tisia ahjachi erakoame teemea, yooma ihtaoi taamo tatakoria cheriwepua inatetioo, taamo inamumerikopua puuua, wa'a e'raka kahtiamekapaopua wa'asi.

¹⁵ Wa'a teeso Riosia, ki wa'atia itipimeripua, ki taamo inamukaopua. Nane'riame ene-saa teeme taamoo keepuamekoopua pu'kao, nane'riame enemeriai teeme waikao, taamo tatakoria cheriwemichio itanesoo, taamo cheriwemerikohepua.

¹⁶ Aaata na'ara ihsiname tetewisaapua ahpo Riosichi pooniwao piiniwaoiopua, pu'ka wa'a

ihsiwamewichioo Riosichi itamete muuua ku'iwao, pu'kao ahpo katewemichiopua, weemera te'teremichiopua. Nape taamo Riosichi Taanarachi paparameo, itapiti ki kaawe tiame tatakorisoo, pu'ka tatakoririawichio Riosia taamoo, ki taamo ipaka tetewimapua ki apochio, oosa simiyame mukiwachiopua. Nape ki ahpo Taanachi paparameopua Riosia, pu'ka tatakoririawichio Riosia, ki nakika teteimapua apochio, ipaka tetewimapua pu'kao, ki wahjiamesi ki ahpo ahjama mochimichiopua, puuu wa'a tiame Riosie ipaniamea, oosa mukiwa tiamera puuu. Pu'ka ki Riosichi te'teriamе tatakoririawichioo, ki aamo itapo tuuyamenia Riosie cheriwepuao; aapoe wa'api Riosi itanemerikopua pu'kao, ahpo tatakoriria cheriwepuawichioo.

¹⁷ Yooma ihta ki kaawe nokiwamea tatakori-pua; nape iintuaitepua tiame ki kaawe iinto-tiamea, pu'kawichioo ki oosa simiyame mukiwarichi taamo i'toamea, Riosi ijinuwarakamera enepatetiamekápa.

¹⁸ Nane'reka mochitoame teemea, aaata Riosi Noonoeка yasitoame, ki tatakorika yasitonariamekopua, ahpo neesetoka yasitoamekopua pu'kao tatakoriniameo; Riosi Taanara Eesusieopua apochi inateka yasitoniamеkapa, apoe Riosiwarioe. Pukaepa Satanasia ka'chi iika yuumpame tiamepua pu'kao, ahpokamera tatakoriniame na'naritomichioo.

¹⁹ Teemea Riosi ijinuwarakai, nane'riame teemea i'wa taamo ohjoekachio, Satanasi

ye'karitere taamo mochikamekoopua; pukaepa taamo kaawe neesetoka mochtometepua.

²⁰ Nane'riame teemea tiameo, Riosio ahpo Taanachi i'ka wehjoarichi tekikamekoopua taamo mochikachio, apoe taamo machitanariapa, aatanakoopua te'ta pichiwari Riosio. Wa'a tiiachipa teemea pukachi te'ta pichiwa Riosichi, pirena mochitoamepua, pu'ka Riosi Taanarachi te'téretoka, pu'ka Eesusi Riosie Weratiamechi. Wa'a teesoo ihji Eesusi Riosie Weratiamea, Apoepua te'ta Riosi pichiwaria, te'ta ki wahjiamesi ahjamea. Wa'a tiiachipao apoepua taamoo, te'ta ki'yameraa ki wahjiamesi ahjárío.

²¹ No'o Riosichi kukuchiwaa, ka'te paparamitia eemea itapiti riositaniamechio.

Wee, wa'asi ihji no'o aamo tuuyeka iyotiaa. Wa'a te'teremitiapua naaju.

**Riosia Warijio Nayewani Ahpo Tisiwa
Kaaweruma Tuuyewari
Huarijío: Riosia Warijio Nayewani Ahpo Tisiwa
Kaaweruma Tuuyewari New Testament**

copyright © 2014 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Huarijio

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2020-11-17

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source
files dated 29 Jan 2022

c8002ff9-eafc-5d29-b2c7-a847cdca6c74